

SØNDAG D. 18. JANUAR 2009.

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Romerbrevet kap. 14 v. 17.

Gammeltestamentlig læsning: Esajas Bog kap. 25 v. 6-10

PRÆDIKENTEKST: **JOHANNESVANGELIET KAP. 2 V. 1-11**

Nyt eller gammelt? - enhver sælger, enhver modeskaber, enhver reklamemand, enhver politiker ved, hvad de fleste mennesker vil foretrække. *Nyt!* Der er næsten magi i ordet "ny".

Det ord kan få folk til at udskifte hele garderoben eller køkkenet eller hele livsstilen ... eller en klog mand stiller sig op og siger: "Vi lever i en ny tid - vi må forny os!" Og det får politiske partier til at skrive nye programmer, foreninger anlægger nyt image og udskifter hjemmesiden, kirker udskifter inventaret og indfører ny musikstil ...

alt sammen for efter nogen tid at opdage, at der skete ikke så meget nyt ved det. Det nye blev hurtigt gammelt - for, som Einstein engang har sagt - frit citeret: 'Det er utroligt få mennesker, der kan tænke virkeligt nyt, for vi tænker og handler inden for rammerne af det, vi kender i forvejen.'

Einsteins visdom var heller ikke ny - nogle tusind år før ham skrev Prædikerens: "Det, der var, er det samme som det, der kommer, det, der skete, er det samme som det, der vil ske; der er intet nyt under solen." (Præd 1,9)

Det er en erfaring, som de fleste, der har levet længe nok til ikke selv at være helt nye, har gjort sig.

Men det svækker ikke det næsten magisk tillokkende ved ordet "ny". Og hvis man stiller kritiske spørgsmål til det, der kaldes nyt, så er man automatisk stemplet som reaktionær og gammeldags.

Jeg vil alligevel vove at spørge: Hvorfor er vi sådan kollektivt besat af alt, hvad der kaldes nyt? Lad os springe lange, filosofiske analyser over og gå lige til sagen:

Fordi vort dybeste behov som mennesker - som menneskehed på jorden som helhed og som enkeltpersoner med hver vort eget liv - - vort dybeste behov som mennesker er noget, der gør livet virkelig nyt - helt fra grunden.

Det har været vort største behov, siden vi slap synden løs i vort liv og vort fællesskab ved at vende vor Skaber ryggen - ham, som ud af ingenting og grænseløs kærlighed skabte himmel og jord.

Vi læste Johannes' beretning om brylluppet i Kana. Jesus gør vand til vin.

Johannes fortæller, at: "Dette gjorde Jesus i Kana i Galilæa som begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed, og hans disciple troede på ham."

Jesu under her i Kana står altså som en slags overskrift over hele Jesu underfulde virke.

Når vi læser Johannesevangeliet, skal vi have i tanke, at hver eneste sætning er grundigt overvejet og formuleret. Og med dyb åndelig indsigt får Johannes klemte hele sit evangelium ind i denne lille overskrift-beretning.

Johannes lader skafferen, der ikke aner, hvad der foregår, komme med hovedpointen: "Man sætter ellers den gode vin frem først, og når folk har drukket godt, så den ringere. Du har gemt den gode vin til nu."

Det, Jesus bragte ind i vor verden, var den gode vin - bedre end alt, hvad man før havde smagt. I det følgende kapitel får vi en forklaring på, hvad denne gode vin er - Jesus siger til Nikodemus: "Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige."

Den gode vin - det nye, som ingen har smagt før, er Guds rige - det rige, som alene han der skaber ud af ingenting og grænseløs kærlighed, kan skabe. Det at tage imod det rige, er som at blive født på ny.

Hverken skafferen eller gæsterne vidste, hvor den gode vin kom fra - for, som Jesus siger til Nikodemus: "Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden." Eller som Johannes siger i kapitlet før: "Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke." Dette, at verden ikke kender Jesus, og at det er noget ukendt nyt, han bringer, er et stærkt tema gennem hele Johannesevangeliet. Jesus kom og bragte med sig det nye, som intet menneske kan udtænke endsige skabe, fordi vi kun kan tænke og handle inden for rammerne af det, vi kender i forvejen.

Hvordan får vi da del i dette aldeles nye og ukendte - Guds rige, det liv, som Ånden føder? Skal vi forkaste alt, hvad vi kender - alt, hvad vi er og har og kan som mennesker, for at få del i dette nye?

Hvis vi gør det, så står vi med et liv, der blot er en tom skal, som vi kun kan fylde med det, vi kendte i forvejen. Det er sådan, rabiate sekter bliver til, som ved nøjere eftersyn ikke rummer noget som helst nyt, men kun gammelt slaveri.

Johannes fortæller os noget meget vigtigt her: Der var bryllup i Kana, og "dér var Jesu mor med; også Jesus og hans disciple var indbudt." Johannes nævner Jesu mor først - det er for resten første gang, Johannes nævner hende i sin fortælling uden yderligere præsentation. Jesus er præsenteret helt i evangeliets indledning: Han er Ordet - det guddommelige skaberord, der blev kød og tog bolig iblandt os. Her - i overskriftberetningen - nævnes mennesket Jesu mor først. Og det er hende, der så at sige sætter hele historien i værk:

Festen er allerede blevet gammel - vinen er sluppet op. Jesu mor går til Jesus med problemet. Men Jesus nærmest afviser hende: "Hvad vil du mig, kvinde? Min time er endnu ikke kommet." - - Vi kan oversætte Jesu afvisning sådan: "Jeg er her ikke for at redde en mislykket fest - jeg er her for noget langt, langt større." Men Jesu mor siger til tjenerne: "Gør, hvad som helst han siger til jer."

Jesu mor sætter hele sceneriet i værk.

Og så præsenteres vi for seks stenkar, som stod der til brug ved jødernes religiøse, rituelle renselse. Dem byder Jesus tjenerne at fylde med vand. De gør det meget grundigt - fylder dem helt op. De er stadig inden for rammerne af det, de kender - for det har de gjort mange gange før, og de ved, hvad disse kar er beregnet til.

Men nu sker det nye: Jesus siger: "Øs nu op og bær det hen til skafferen." Det har de aldrig gjort før, men de gør det, fordi Jesus siger det. Og skafferen smager på vandet - det er blevet til vin, endda en langt bedre vin end den, der slap op. Uden at vide det smager han på Guds rige.

Dette rige - dette nye liv, som er virkelig nyt, fordi det er skabt af ham, der skaber ud af intet og grænseløs kærlighed - dette nye springe frem og kommer til os, gror op af den jord, vi kender: En kvinde, der kommer med en såre genkendelig bekymring for den fest, der er ved at gå helt i vasken - nogle stenkar, der står der, hvor de altid har stået, beregnet til den religiøse praksis, der indtil nu ikke har bibragt mennesker noget virkeligt nyt. Men det nye sker midt i det gamle og med det gamle, fordi Kristus er der og taler, og mennesker handler på hans ord.

Det er den guddommelige konsekvens af Guds inkarnation - af at Ordet blev kød og tog bolig iblandt os.

Når mennesker i dag strejfes af åndelig virkelighed og oplever nye ting, de ikke forstår, så siger man tit: "Der er jo mere mellem himmel og jord ..." - og mange giver sig til at søge dette "mere". Men da vi ikke kan søge i himlen, for dér er vi ikke, og på jorden finder vi bare det, vi kender, så søger man i stjernerne - horoskoper - eller hos engle og åndevæsener - eller i Østens verdensfjerne mystik - eller i andre religiøse krumspring. Og hvad finder man dér? Intet andet, end hvad enhver fortrolig ven kunne fortælle én. Intet nyt.

For vi skal ikke lede efter det nye liv, Guds nye rige derude mellem himmel og jord. Det gror

frem lige her, hvor vi lever, i det liv, der nu blev vores og som vi kender så godt, når Kristus er til stede og taler, og vi lytter og handler på hans ord.

For ordet blev kød og tog bolig iblandt os - Guds rige er midt iblandt os. Det er her, vi skal søge det.

Det er her, vi finder det. Det er her, vi skal leve i det. Det er her vi skal forkynde det.

Det er sandt nok, at vi lever i en ny tid - for det gør vi hvert sekund. Tiden kommer til os helt af sig selv - eller rettere som en stadig gavestrøm fra Gud.

Der sker hele tiden forandringer i vor verden, som vi må forholde os til. Men der sker umådelig lidt fornyelse i alle forandringerne. Længslen efter det virkelig nye lever stadig - og det er godt. Vil vi, der *har* smagt Guds riges nye vin, det nye liv, bringe det videre til mennesker, der længes efter det, så må vi selv fornyes.

For alt sandt liv kendetegnes ved fornyelse. Læg mærke til livet, som Gud har skabt det på denne grønne jord - hvadenten det er en etårig sommerblomst eller et tusindårigt egetræ, så er hele plantens liv en lang fornyelsesproces.

Også vort liv må fornyes - ellers bliver vi som gamle, måske nok religiøse, men aldeles urokkelige stenkar.

Og kirken må fornyes, hvis den troværdigt skal bringe budskabet om nyt liv til mennesker, der søger. Vi ved det, for vi har sagt det til hinanden på mange forskellige måder. Her i menigheden taler vi om en ny vision. I Baptistkirken i Danmark taler vi om forandringsprocessen og nu om en ny forandringsproces. Og i andre hjørner af Herrens brogede kirke siger man ganske de tilsvarende ting til hinanden. Kirken må fornyes.

Det har vi sagt lige så længe, som jeg kan huske - og det er efterhånden en del år. Og det er godt nok, for alt sandt liv kendetegnes ved fornyelse. Men rigtig tit gik vi galt i byen efter fornyelsen og greb efter idéer, der iflg al beregning skulle give os vind i sejlene. Men det blev blot til forandringer uden at der skete noget nyt - for forandringerne groede ud af de tanker, vi selv kun kunne tænke inden for rammerne af det, vi kendte i forvejen - vor egen syndige natur.

Nye idéer kan være gode nok, men når kirken skal fornyes, når vor menighed skal fornyes, når vort liv hver især skal fornyes, så skal vi ikke spejde mod øst og vest og syd og nord - lige så lidt som vi skal spejde mellem himmel og jord. For Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og her er han stadig - han, der bragte Guds evigt nye rige ind i vor gamle verden - han der gør vaskevandet i de gamle, urokkelige stenkar til ny, stærk, krydret vin.

Derfor kan vi ikke sige det tydeligt og stærkt nok til hinanden: Når vi udfordres til fornyelse - hvadenten det er af nye tider og forandringer og omvæltninger i vor verden, eller det er af oplevelsen af, at vinen er sluppet op ved vores fest - skal der ske fornyelse og ikke blot forandringer, så skal vi hverken skele med benovelse mod omvæltninger eller nye påhit i verden, eller med bekymring mod vore egne tomme vinflasker, men med opmærksomt lyttende tro mod Jesus Kristus for at gøre, hvad som helst han siger til os. Og vi vil se, at Guds rige og det nye liv gror lige her op af den jord, vi kender.

Vi skal have én detalje mere med fra den dybsindige Johannes. For måske sidder en og anden nu og konkluderer: Tjah, jeg skal altså bare tro på Jesus - det har jeg gjort i lang tid - det er ligesom blevet en selvfølge - og det sker der ærligt talt ikke så meget nyt ved. Og så kan man jo, hvis man giver sig til at gruble over det, blive lidt opgivende og måske mismodig - og det var jo ikke meningen med at tro på Jesus.

For det første er det værd at bemærke, at sådan som Johannes beskriver det, så sætter Jesus overskriften over alle de tegn på Guds rige, som han viste, ved en fest - en fest, der i sig selv repræsenterer en glædelig, ny begyndelse - et bryllup. Og Jesus gør mere end blot at redde festen

- han fornyer den. Guds rige er fest - det er glæde - ny glæde.

Og de stenkar, der stod dér i Kana, de repræsenterer jo ikke bare det velkendte og ubevægelige. De repræsenterer faktisk en meget lang bevægelse, for de var en del af den religiøse praksis, der var opstået, fordi den nyskabende Gud allerede havde grebet ind i verdens gang. Var den tro og det liv, som disse stenkar så repræsenterer, da ikke godt nok? Jo det var - så langt - for det var dybest set givet af Gud. Men det var et langt stykke vej blevet selvfølge og stivnede vaner. Men Gud greb ind igen og skabte nyt.

Gud skaber nyt - han kan simpelthen ikke lade være, for hans kærlighed er grænseløs og uophørlig.

Hvadenten du oplever livet i troen på Jesus som en vanemæssig selvfølge eller som en fest - og hvadenten du synes, at vinen er sluppet op eller ej, så er der altid nyt at hente hos Jesus, og det nye, han giver dig er altid bedre end det, du kendte. Hos Gud er der altid mere - for Gud er altid større.

Fornyelse er en livsnødvendighed - forandringer er ikke nok.

Fornyelsen - det virkeligt nye liv, der kan bibringe både os selv og vor gamle verden ny glæde, ny saft og kraft, det finder vi - ikke mellem himmel og jord, ikke i øst eller vest eller syd eller nord, men lige her, når vi retter vor opmærksomhed mod Jesus og gør, hvad som helst han siger til os.

Amen.